

เกษตรกรเขต2ดัน'Young Smart Farmer' ต้นแบบขับเคลื่อนสู่ยุค'เกษตร4.0'

รายงานพิเศษ

เกษตรเขต 2 ดัน 'Young Smart Farmer' ดันแบบขับเคลื่อนสู่ยุค 'เกษตร 4.0'

การพัฒนาการเกษตรสู่ยุคเกษตร 4.0 คือการพัฒนาการเกษตรไปสู่ยุคเกษตรสมัยใหม่ ที่เน้นการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีผสมผสานกับภูมิปัญญาของเกษตรกร เพื่อขับเคลื่อนไปสู่การทำการเกษตรที่มั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน

นางอ้อมทิพย์ สุทธิพงศ์เกียรติ ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 2 จังหวัดราชบุรี กรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวว่า กรมส่งเสริมการเกษตรมีนโยบายการขับเคลื่อนให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาไปสู่เกษตรกร 4.0 ในส่วนของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 2 จังหวัดราชบุรี ดูแลรับผิดชอบ 8 จังหวัดภาคตะวันตก ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร และสุพรรณบุรี มีเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรอยู่จำนวนมาก จึงมีแนวทางการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาเกษตรกรไปสู่ยุค 4.0 รวม 4 ด้านด้วยกัน ดังนี้

1.ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรทั่วไปให้เป็น Smart Farmer เน้นการทำการเกษตรให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง และเป็นต้นแบบให้กับเกษตรกรในพื้นที่ 2.ส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่เป็น Young Smart Farmer หรือเป็นผู้ประกอบการเกษตรด้านนวัตกรรมสมัยใหม่ มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมใหม่ๆ มาปรับใช้ในการทำการเกษตรของตนเองเพื่อพัฒนาไปสู่การทำเกษตรเชิงธุรกิจหรือเกษตรดิจิทัล 3.ส่งเสริมและพัฒนา Farm Youth ชูเกษตรให้มีความทันสมัยการเกษตรขั้นพื้นฐาน เข้าถึง ICT และมีแนวคิดเชิงสร้างสรรค์ และ 4.ส่งเสริมและพัฒนา Farm Woman แม่บ้านเกษตรกร เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับเศรษฐกิจของครัวเรือนเกษตรกรไปสู่ความยั่งยืน

เชื่อมั่นว่าการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรทั้ง 4 ส่วนควบคู่กันไปในนั้นจะสามารถทำให้เกษตรกรเป็นศูนย์กลางการ

อ้อมทิพย์ สุทธิพงศ์เกียรติ

พัฒนาไปสู่ยุคเกษตรสมัยใหม่ได้ แต่สิ่งที่ต้องเน้นหนักมากที่สุดอยู่ที่เกษตรกรรุ่นใหม่หรือ Young Smart Farmer เนื่องจากเป็นคนรุ่นใหม่ที่มีความรู้ความสามารถ มีการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีหรือช่องทางการสื่อสารออนไลน์เข้ามาพัฒนาระบบการผลิต การตลาด และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทำให้เห็นช่องทางในการสร้างความเข้มแข็งให้กับธุรกิจเกษตรของตนเอง นับเป็นกำลังสำคัญในการนำภาคเกษตรให้เจริญก้าวหน้าและมีความมั่นคงอย่างยั่งยืน

ขณะนี้กำลังเร่งรวบรวมข้อมูล Young Smart Farmer ของทั้ง 8 จังหวัดภาคตะวันตก นำมาจัดเป็นกลุ่มแบ่งตามระดับความสามารถ เช่น กลุ่ม A เป็นต้นแบบที่มีศักยภาพสูง กลุ่ม B มีศักยภาพในระดับดี กลุ่ม C มีศักยภาพในระดับปานกลาง และกลุ่ม D มีศักยภาพในระดับพอใช้ ก็จะนำผู้ที่อยู่ในแต่ละกลุ่มมาอบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้หาจุดแข็งจุดด้อย จะได้เพิ่มเติมองค์ความรู้หรือพัฒนาให้ตรงตามความต้องการและเหมาะสมต่อไป คาดหวังว่าจะสามารถ

ยกระดับผู้ที่อยู่ในกลุ่ม D ไป C จาก B ไป A เลื่อนขั้นไปตามลำดับจนกระทั่งสามารถขึ้นมาอยู่ในจุดที่เข้มแข็งสามารถยืนได้ด้วยตนเองและแบ่งปันความรู้ความสามารถเพื่อแผ่ไปสู่เกษตรกรในพื้นที่ของตนเองต่อไปได้

ตัวอย่าง Young Smart Farmer ของจังหวัดสุพรรณบุรี คือ นายชาตรี รัชธรรม จากเคยเป็นพนักงานบริษัทเอกชนด้านการเกษตรแล้วลาออกไปประกอบอาชีพทำการเกษตร โดยใช้องค์ความรู้และเทคโนโลยี และใช้ช่องทางการสื่อสารกับกลุ่มผู้บริโภคโดยตรงผ่านสื่อออนไลน์ ทำให้เข้าถึงผู้บริโภคได้จำนวนมากในเวลาอันรวดเร็ว

นายชาตรีเล่าว่า ส่วนตัวเองว่าอาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพที่มีความสุข มีอิสระในการวางแผนบริหารจัดการ และมีความมั่นคงได้ แต่ต้องทำเกษตรแบบสมัยใหม่ อันดับแรกที่ต้องทำคือมองตลาดให้เจอแล้วผลิตสินค้าให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค และต้องผลิตสินค้าที่ดีมีคุณภาพมีมาตรฐานรองรับ ที่สำคัญคือต้อง

เกษตรเขต2ดัน'Young Smart Farmer' ต้นแบบขับเคลื่อนสู่ยุค'เกษตร4.0'

จะกลุ่มผู้บริโภคได้โดยตรงคือขายเองไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง ซึ่งปัจจุบันในยุคไทยแลนด์ 4.0 ที่ประชาชนส่วนใหญ่ตื่นตัวมากขึ้น โทรศัพท์มือถือ คอมพิวเตอร์ อินเตอร์เน็ต จากแอปพลิเคชันต่างๆ ทั้งเฟซบุ๊ก ไลน์ อินสตาแกรม หากเราจะเป็นเกษตรกร 4.0 ก็ต้องพัฒนาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยใช้ประโยชน์จากที่คนสนใจ อย่างเช่น ที่ฟาร์มจะเปิดเฟซบุ๊ก ชื่อ "กิปท์ อุทอง สอนกล้วยอุทอง" ไม่ได้เปิดเพื่อขายสินค้า แต่เปิดให้ทุกคนเห็นสดจริงผ่านการเล่าเรื่องราวของการทำการเกษตรว่าที่สวนทำอะไรบ้าง ผลิตแบบไหน มีความปลอดภัยเพียงใด รวมถึงมีการนำเอาเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้อย่างไรบ้าง คนที่ติดตามดูเราจะเห็นเป็นการสร้างความเชื่อมั่นและเขาก็จะสนใจมาซื้อสินค้าเราเอง

อีกอย่างผู้บริโภคในยุคนี้ต้องการสินค้าปลอดภัยและอยากสัมผัสกับความเป็นธรรมชาติ เราก็คงพัฒนาสวนเราให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เปิดให้ผู้สนใจเข้ามาเที่ยว กิน ช็อป เช่น เราปลูกมะเขือเทศเชอร์รี่ในโรงเรือนปิดแบบปลอดสารเคมีอยู่

แล้วนักท่องเที่ยวสามารถเข้าไปเก็บและซื้อกลับบ้านได้เลย หรือเมล่อนก็สามารถเขียนชื่อ หรือวาดรูป ทำสัญลักษณ์เพื่อจองและจ่ายเงิน รอเวลาผลผลิตเก็บเกี่ยวได้เจ้าของลูกนั้นจะมาเก็บเองหรือให้ส่งพัสดุไปให้ก็ได้ตามสะดวก

"เกษตรยุค 4.0 ต้องปรับเปลี่ยนระบบการผลิต ต้องใช้ตลาดนำการผลิต และใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีเข้ามาผสมผสานกับภูมิปัญญา โดยเฉพาะการผลิตในโรงเรือนระบบปิดที่แม้ต้องลงทุนในระยะแรกแต่ผลที่ตามมาคือ ลดต้นทุนการผลิตในเรื่องสารเคมี และทำปุ๋ยใช้เองก็ลดค่าปุ๋ยเคมีลงได้ ทำให้ต้นทุนการผลิตลดลงจากเดิมกว่า 50% ขณะที่ผลผลิตเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 35-50% ที่สำคัญคือสินค้ามีความปลอดภัยเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค เมื่อเราผลิตสินค้าดีมีคุณภาพ ทำแพ็คเกจจิ้งให้น่าสนใจ และประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางออนไลน์ที่คนเข้าถึงง่ายและรวดเร็ว ผลผลิตอะไรออกมา ก็ขายได้หมด" เกษตรกรรุ่นใหม่ กล่าว

อ้อมทิพย์ สุทธิพงศ์เกียรติ

ชาตรี รัชธรรม

พัฒนาไปสู่ยุคเกษตรสมัยใหม่ได้ แต่สิ่งที่ต้องเน้นหนักมากที่สุดอยู่ที่เกษตรกรรุ่นใหม่หรือ Young Smart Farmer เนื่องจากเป็นคนรุ่นใหม่ที่มีความรู้ความสามารถ มีการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีหรือช่องทางการสื่อสารออนไลน์เข้ามาพัฒนาระบบการผลิต การตลาด และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทำให้เห็นสู่ทางในการสร้างความเข้มแข็งให้กับธุรกิจเกษตรของตนเอง นับเป็นกำลังสำคัญในการนำภาคเกษตรให้เจริญก้าวหน้าและมีความมั่นคงอย่างยั่งยืน

ขณะนี้กำลังเร่งรวบรวมข้อมูล Young Smart Farmer ของทั้ง 8 จังหวัดภาคตะวันตก นำมาจัดเป็นกลุ่มแบ่งตามระดับความสามารถ เช่น กลุ่ม A เป็นต้นแบบที่มีศักยภาพสูง กลุ่ม B มีศักยภาพในระดับดี กลุ่ม C มีศักยภาพในระดับปานกลาง และกลุ่ม D มีศักยภาพในระดับพอใช้ ก็จะนำผู้ที่อยู่ในแต่ละกลุ่มมาอบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้หาจุดแข็งจุดด้อย จะได้เพิ่มเติมองค์ความรู้หรือพัฒนาให้ตรงตามความต้องการและเหมาะสมต่อไป คาดหวังว่าจะสามารถ

ยกระดับผู้ที่อยู่ในกลุ่ม D ไป C จาก B ไป A เลื่อนขึ้นไปตามลำดับจนกระทั่งสามารถขึ้นมาอยู่ในจุดที่เข้มแข็งสามารถยืนได้ด้วยตนเองและแบ่งปันความรู้ความสามารถเพื่อแผ่ไปสู่เกษตรกรในพื้นที่ของตนเองต่อไปได้

ตัวอย่าง Young Smart Farmer ของจังหวัดสุพรรณบุรี คือ นายชาตรี รัชธรรม จากเคยเป็นพนักงานบริษัทเอกชนด้านการเกษตรแล้วลาออกไปประกอบอาชีพทำการเกษตร โดยใช้องค์ความรู้และเทคโนโลยี และใช้ช่องทางการสื่อสารกับกลุ่มผู้บริโภคโดยตรงผ่านสื่อออนไลน์ ทำให้เข้าถึงผู้บริโภคได้จำนวนมากในเวลาอันรวดเร็ว

นายชาตรีเล่าว่า ส่วนตัวมองว่าอาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพที่มีความสุข มีอิสระในการวางแผนบริหารจัดการ และมีความมั่นคงได้ แต่ต้องทำเกษตรแบบสมัยใหม่ อันดับแรกก็ต้องทำคือมองตลาดให้เจอแล้วผลิตสินค้าให้ตอบโจทย์กับความต้องการของผู้บริโภค และต้องผลิตสินค้าที่ดีมีคุณภาพมีมาตรฐานรองรับ ที่สำคัญคือต้อง